

כב:

עושין פסין פרק שני עירובין

מסורת הש"ס

**עין משפט
נר מצוה**
כב א מי שיד מ'ל
שנת הלכה ד סמנ
לאין מי טור וי"ט ח"ח
פי' שמה פסקי דר'
כב ג מי ש'פ' מהל' שאל
למת המעלות הלכה
ג:
כד ג מי ש'פ' מהל'
שנת הלכה ג:
כה ד מי' סה' הל' א:

רבינו חננאל

א יניט דהיא כגון
מוקפה אמרינו וחד ניהא
דסולמא [דערוך] רעד גבוה,
חד ניהא מוחבא דבר,
כלל נמי חד ניהא מוק
לה פרת וחד ניהא מוק
לה דיגלת, כל העולם כולו
מוקף ליה אוקייאנס, פי'
(בבא א' מוחבא) [בבא
למטות] [דילמא מעלות
ומדרות דארץ ישראל
שהן מוקפין [אין חיביין]
עליהן משום רשות הרבים.
א"ל קרקפנא, כלומר
גולגולת גדולה, מבין
המקורות של בית המדרש
ראשון ראשון שבארץ, רישך
יוחנן ז' השמיטה, וכן
א"ל אבהו וא' רבי יוחנן
מעלות שבארץ ישראל,
כגון כל שהוא מוקפה
וכיוצא בו, ומדרות כגון
הרצין סרוחין וכיוצא
בהן, אין חיבין עליהן
משום רשות הרבים לפי
שארן כדגלי סביר, שהיו
העלוט מהלכין בהן, והיו
הרבים נשעין כל אלה
וכל נשעין וכל פתחים.
גמא מיה רחבה מבהל
המקלקט עשרה טפחים
גובה מתוך ד' אמות
ורבים כעוקין בו, כלומר
עוברין וסבין על גבי
התל הווא סהה, אליבא
דרבנן דפטרין פסין א"ר
דפקין להו רבים, לא
חיבין להו, דהא לא חיבינן
לרשות הרשות היחיד
היא, כי חיבין לך אליבא
דר' יהוד' דאמר יסקלנה
לעדין, הרפסקה מבטלה
לפיכחה, מא, התם
פסין דניחא תשמישתיהו
אמרין הרפסקה מבטלה
דהא רשו בה רבים,
למקל' היא כרשות הרבים
אליבא הכא דלא ניהא
תשמישתיהו אפי' אין
אפקה אפי' אפי' בטלה
דעתיה, ואיסקה הפסקה
[נכין] [דר] [לרן] יהוד'
מבטלת ה' יוסף, ואפי'
לא ניהא תשמישתיהו אלא
עולין לאותו התל והכל
(מ"פ) [כיוצא] [ב] [בחבל]
וכן אפי' מעלות של
בית חורון, ומחבינן עליה
כיהא חצר שורבים נכנסין
בו בעד ז' וירוצין בעד
אהר כנגדו רשות היחיד
לשבות, ורשות הרבים
לשבות, אפסק נגד בה
ספק לא נגד בה סהור,
דקי' לן ספק סובאא
ברשות היחיד, טמא,
ברשות הרבים טהור,
מאי לאו ר' יהודה היו?
וקמה רשות היחיד לשבת,
ודחינן לא רבנן הרב,
ורשות הרבים לטומאה
אינצטרא ליה, תמי'
מבואות המפולשין לבורות
שיחין ומערות וכו', פי'
כגון שחן לחביו הרבו

אלימא משום דמקוף סולמא דצור, הוה מזי לנאקשו מר' יוחנן גופיה דלמך לעיל ירושלים אלמלא דלמותיה נעולות כלילה חייבין עליה משום רה"ר ושמה התם הו' אליבא דר' יהודה דלתי ליה דלמו רבים ומצטלי מחיה והכל אליבא דרבנן:

אלימא משום דמקוף לה סולמא דצור מוקף ניהא ומחנתא דגדר מוקף גיטא ניהא בכל נמי מקוף לה פרת מוקף גיטא ודיגלת מהאי גיטא דכולא עלמא נמי מקוף אוקיינוס דילמא מעלות ומדרות קאמרת א"ל ר' יוחנן שהתא לא רישך בי עמודי כי א"ר יוחנן להא שמעתא איתמר נמי כי אתא רבין א"ר יוחנן ואמרי לה ישראל אין חיבין עליהן משום רה"ר לפי שאינן כדגלי מברכ בעא מיניה רחבה מרבא תל המתלקט עשרה מתוך ארבע ורבים בוקעין בו חיבין עליו משום רה"ר או אין חיבין עליו אליבא דרבנן לא תיבעי לך השתא ומה התם דניהא תשמישתיה אמרי רבנן לא אתו רבים ומבטלי לה מחיצתא הכא דלא ניהא תשמישתיה לא כל שכן ותיבעי לך אליבא דר' יהודה מאי איתן הוה דניהא תשמישתיה הכא דלא ניהא תשמישתיה לא אתו רבים ומבטלי מחיצתא או דילמא לא שניא א"ל חיבין ואפי' עולין לו בחבל א"ל אין ואפילו במעלות בית מרוך א"ל אין איתיביה חצר שהרבים נכנסין לה בוו וירוצין א' בוו רה"ר לטומאה ורשות היחיד לשבת מני אלימא רבנן השתא ומה התם דניהא תשמישתיה אמרי רבנן לא אתו רבים ומבטלי מחיצתא הכא דלא ניהא תשמישתיה לא כ"ש אלא לאו ר' יהודה היא לא לעולם רבנן ורה"ר לטומאה איצטריבא ליה ת"ש מבוואות המפולשות כבורות בשחין וכמערות רשות היחיד ולבורות רשות לשבת ורשות הרבים לטומאה כי לא ניהא תשמישתיה לא ת"ש שבילי בית גילגול וכיוצא בהן רשות היחיד לשבת ורה"ר לטומאה ואיהו וירוחן לפני סרדיוט מני אלימא רבנן השתא ומה התם דניהא תשמישתיה אמרי רבנן לא אתו רבים ומבטלי לה מחיצתא הכא דלא ניהא תשמישתיה לא כל שכן אלא לאו רבי יהודה היא א"ל שבילי בית גילגול קאמרת יהושע 'אוהב ישראל היה עמד ותיקן להם דרכים וסרטיא כל היכא דניהא תשמישתיה מסירה לרבים כל היכא דלא ניהא תשמישתיה מסירה ליחיד: מ"פ] [אחד בור הרבים ובאר הרבים ובאר היחיד עושין להן פסין אבל לבור היחיד עושין לו מחיצה גבוה ' טפחים דברי ר' עקיבא ר' יהודה בן בבא אומר אין עושין פסין אלא לכאור הרבים בלבד יולשאר עושין הגורה גבוה עשרה טפחים: גמ'
ויחבין עליהן משום רשות הרבים.
א"ל קרקפנא, כלומר
גולגולת גדולה, מבין
המקורות של בית המדרש
ראשון ראשון שבארץ, רישך
יוחנן ז' השמיטה, וכן
א"ל אבהו וא' רבי יוחנן
מעלות שבארץ ישראל,
כגון כל שהוא מוקפה
וכיוצא בו, ומדרות כגון
הרצין סרוחין וכיוצא
בהן, אין חיבין עליהן
משום רשות הרבים לפי
שארן כדגלי סביר, שהיו
העלוט מהלכין בהן, והיו
הרבים נשעין כל אלה
וכל נשעין וכל פתחים.
גמא מיה רחבה מבהל
המקלקט עשרה טפחים
גובה מתוך ד' אמות
ורבים כעוקין בו, כלומר
עוברין וסבין על גבי
התל הווא סהה, אליבא
דרבנן דפטרין פסין א"ר
דפקין להו רבים, לא
חיבין להו, דהא לא חיבינן
לרשות הרשות היחיד
היא, כי חיבין לך אליבא
דר' יהוד' דאמר יסקלנה
לעדין, הרפסקה מבטלה
לפיכחה, מא, התם
פסין דניחא תשמישתיהו
אמרין הרפסקה מבטלה
דהא רשו בה רבים,
למקל' היא כרשות הרבים
אליבא הכא דלא ניהא
תשמישתיהו אפי' אין
אפקה אפי' אפי' בטלה
דעתיה, ואיסקה הפסקה
[נכין] [דר] [לרן] יהוד'
מבטלת ה' יוסף, ואפי'
לא ניהא תשמישתיהו אלא
עולין לאותו התל והכל
(מ"פ) [כיוצא] [ב] [בחבל]
וכן אפי' מעלות של
בית חורון, ומחבינן עליה
כיהא חצר שורבים נכנסין
בו בעד ז' וירוצין בעד
אהר כנגדו רשות היחיד
לשבות, ורשות הרבים
לשבות, אפסק נגד בה
ספק לא נגד בה סהור,
דקי' לן ספק סובאא
ברשות היחיד, טמא,
ברשות הרבים טהור,
מאי לאו ר' יהודה היו?
וקמה רשות היחיד לשבת,
ודחינן לא רבנן הרב,
ורשות הרבים לטומאה
אינצטרא ליה, תמי'
מבואות המפולשין לבורות
שיחין ומערות וכו', פי'
כגון שחן לחביו הרבו

ואלמלא דלמותיה נעולות כלילה חייבין עליה משום רה"ר ושמה התם הו' אליבא דר' יהודה דלתי ליה דלמו רבים ומצטלי מחיה והכל אליבא דרבנן:
יהודה שחן לחביו הרבו
גמ'
א"ל אבהו וא' רבי יוחנן
מעלות שבארץ ישראל,
כגון כל שהוא מוקפה
וכיוצא בו, ומדרות כגון
הרצין סרוחין וכיוצא
בהן, אין חיבין עליהן
משום רשות הרבים לפי
שארן כדגלי סביר, שהיו
העלוט מהלכין בהן, והיו
הרבים נשעין כל אלה
וכל נשעין וכל פתחים.
גמא מיה רחבה מבהל
המקלקט עשרה טפחים
גובה מתוך ד' אמות
ורבים כעוקין בו, כלומר
עוברין וסבין על גבי
התל הווא סהה, אליבא
דרבנן דפטרין פסין א"ר
דפקין להו רבים, לא
חיבין להו, דהא לא חיבינן
לרשות הרשות היחיד
היא, כי חיבין לך אליבא
דר' יהוד' דאמר יסקלנה
לעדין, הרפסקה מבטלה
לפיכחה, מא, התם
פסין דניחא תשמישתיהו
אמרין הרפסקה מבטלה
דהא רשו בה רבים,
למקל' היא כרשות הרבים
אליבא הכא דלא ניהא
תשמישתיהו אפי' אין
אפקה אפי' אפי' בטלה
דעתיה, ואיסקה הפסקה
[נכין] [דר] [לרן] יהוד'
מבטלת ה' יוסף, ואפי'
לא ניהא תשמישתיהו אלא
עולין לאותו התל והכל
(מ"פ) [כיוצא] [ב] [בחבל]
וכן אפי' מעלות של
בית חורון, ומחבינן עליה
כיהא חצר שורבים נכנסין
בו בעד ז' וירוצין בעד
אהר כנגדו רשות היחיד
לשבות, ורשות הרבים
לשבות, אפסק נגד בה
ספק לא נגד בה סהור,
דקי' לן ספק סובאא
ברשות היחיד, טמא,
ברשות הרבים טהור,
מאי לאו ר' יהודה היו?
וקמה רשות היחיד לשבת,
ודחינן לא רבנן הרב,
ורשות הרבים לטומאה
אינצטרא ליה, תמי'
מבואות המפולשין לבורות
שיחין ומערות וכו', פי'
כגון שחן לחביו הרבו

הנהרות הב"ח

הנהרות הב"ח
היה נבי יושלן א' רשות
החודש לשבת רשות
הרבים לטומאה מני:
א' רש"י דיה לבורות
א' וכן ובכסה קורה יג'ל
ועיקר אמת מחק:

מוסף רש"י

הרה"ר לטומאה, וספיקא
טהור, דהא ספק עומדה
מסורה מרחוק וכשמי
כבי הוי תלך ללו מקום
יחיד וסמיה הוה יג'ל
ח. אחד בור הרבים,
א' ספקי מ'ל מרכז
אלימא ולא מעללי התם
לעל' יג'ל ח. בור, מ'ס
מכנסים ע'ש'ל, באר, מ'ס
מ'ס נ'ש'ל.

רבינו חננאל

רבינו חננאל
או שיהי כו' שנספין לכביו
פי' זה וירוצין בעד
האחר ללאות מ'ס מן
הבור או מן השחן או מן
המקרה שחין לכביו על
פני המבוי, רשות היחיד
לשבת ורשות הרבים
לטומאה, [כגון] שיביר
רחוק מן הכותל ג' טפחים
סכל צד וחולצין דרך כאן
ובאין: פי' שבילי מקום
מבצר צד כדמחנני'
במשעול הרבים שבביל
כרטיא, [נפין] משעול מש
עול כלומר אין זה יכול
ליכנס עד שיצא חציו,
כלומר אין סכל המעבר
(ש"ס) [נפין] בני אדם,
בית גיביר משלוח ירוד
המשה ומחיצה המשה,
ואמרי דבי ר' ינאי כל
שאין מעובר יכול לישול
אחיה, ופסקין יהושע
לפי סרדיוט והו שבילי
בית (ד'גרנ'ט), [כלן] [נפין]
מקום צד, ופסקין יהושע
אוהב היה לישראל ותיקן
להם דרכים וסרטיא, כל
היכא דניהא תשמישתיה
מסירה לרבים, ולכי אכא
דלא ניהא תשמישתיה
לרבים, ר' ינאי ר' יהודה
יורד בן בבא אומר אין
עושין פסין אלא
לכביו ברשות הרבים בלבד.
א' פי' נכיון סוף גלג' ג: